

Regeringskansliet

Att: Filip Vestling

i.remissvar@regeringskansliet.se

filip.vestling@regeringskansliet.se

Remissyttrande från SKGS över Moderna tillståndsprocesser för elnät, SOU2019:30

Sammanfattning

Omställningen av produktionssystemet med en ökad andel förnybar produktion i kombination med en ökad efterfrågan från en växande bebyggelse, digitalisering och en elektrifiering av både industri och transporter kommer att ställa nya krav på elsystemet. Dagens långa ledtider för att bygga ny infrastruktur riskerar att hämma utvecklingen och i värsta fall leda till uteblivna investeringar i produktion, bostäder och industrier. Det är därför angeläget att finna vägar att väsentligt korta ner ledtiderna för tillståndsprövningen av nya elnät på alla spänningsnivåer.

SKGS anser inte att utredningens förslag är tillräckliga för att väsentligt korta tillståndsprocessen för transmissionsledningar.

SKGS anser att det är väsentligt att nuvarande bestämmelser om undantag för industrin i IKN-förordningen inte begränsas i kommande föreskrifter.

SKGS anser inte att samredovisning ska kunna göras av elnät som varken har ekonomisk, funktionell eller geografisk anknytning.

SKGS anser inte att samredovisning mellan lokalnät och regionnät är lämplig.

SKGS anser att utredningen inte föreslår tillräckliga åtgärder för att förkorta tillståndsprövningen.

Enligt en rapport från Pöry¹ på uppdrag av Energiföretagen kan processen idag att få en ny stamnätsledning på plats ta 10-15 år. Det är av yttersta vikt för omställningen av energisystemet och elektrifiering av industri och transporter att ledtiderna för att få ny infrastruktur på plats kortas ned. Ur det perspektivet är de förslag som utredningen föreslår otillräckliga och ytterligare åtgärder krävs i andra processer som till exempel domstolsprocesser och lantmäteriprocessen. SKGS anser vidare att ett större grepp behöver tas i frågan om långsamma tillståndsprocesser. Klimatomställningen inom

¹ Trångt i elnäten – ett hinder för omställning och tillväxt? Pöry 2018

SKGS är den råvaruförädlare och elintensiva industrin i Sverige, Skogen, Kemin, Gruvorna och Stålet. Basindustrin står för en viktig del av sysselsättningen i näringslivet i Sverige och industriproduktionen finns framförallt ute i glesbygden, där inte så många andra arbetstillfällen ges. Runt fabrikerna finns nätverk av mindre företag för transporter, varor och servicetjänster vilket har stor betydelse för den lokala och regionala tillväxten. Basindustrins roll för Sveriges handelsbalans är betydande och den står för cirka en femtedel av varuexporten. Möjligheten att kunna sälja sina varor till konkurrenskraftiga priser på världsmarknaden är nödvändig för svensk basindustri.

industri och samhället i övrigt kommer också att kräva en stor mängd tillstånd. Omställningen riskerar att försenas i alla led om åtgärder inte vidtas för att snabba upp och effektivisera tillståndsprocesserna.

Utredningen föreslår att det ska göras ytterligare samhällsekonomiska bedömningar i samband med tillståndsprövning av transmissionsnät. Vidare har utredningen föreslagit att miljöorganisationerna ska ha talerätt mot beslut om beviljande. Dessa båda förslag riskerar att förlänga tillståndsprocessen för transmissionsledningar och kan helt eller delvis motverka de tidsvinster som uppstår i utredningens övriga förslag.

SKGS anser att det är väsentligt att nuvarande bestämmelser undantag för industrin i IKN förordningen inte begränsas i kommande föreskrifter.

Utredningen föreslår att det generella undantaget från kravet på nätkoncession, IKN förordningen, tas bort och att undantagen istället fastställs i Energimarknadsinspektionens föreskrifter. Det ska också vara möjligt för Energimarknadsinspektionen att ge dispenser i enskilda fall om särskilda skäl föreligger. Det är viktigt att kommande föreskrift omfattar de undantag som nu gäller för industrin.

Konsekvenser av samredovisning

I utredningen framgår att samredovisning leder till ett överuttag av avgifter i stadsnät som subventionerar glesbygdsnät. Vidare görs bedömningen att samredovisningen på längre sikt kan komma att ske på bekostnad av minskat välstånd genom ökade kostnader för kundkollektivet som helhet. SKGS anser inte att det är rimligt att låta de totala kostnaderna öka till följd av en ren administrativ beräkning av monopolverksamheter som varken har ekonomisk, funktionell eller geografisk anknytning. SKGS delar också utredningens bedömning av en samredovisning mellan lokalnät och regionnät inte är lämplig.

Stockholm den 31 oktober 2011

Johan Bruce

Energidirektör SKGS